SATYRA PRIMA.

CVr cessas ignaue gradum contollere, & horam
Nigrino ad nostram propere condicere cœnã?
Ne stomachetur herus, bili modereris amaræ.
Id dictum factumq; dedi: negat improbus, acrem
Epialum excusans febrimq;, uenire recusat.
Hesterno perfusus, ait, fractusq; Lyæo
Infœlix quatior tristi uertigine, ut altæ.
Quo uerto me cunque, domus turresq; moueri
Inque caput ruere, atque umbræ per inane uolare,
Armatæ facibus, cinctæ serpentibus atris
Eumenidésq; mihi dirum intentare flagellum,
Nunc pedibus sursum cœlum uideantur in altum
Tollere: cur magnas nostro tu nomine grates
Ore feres Rheso. si te hæc Dromo dicere uera
Socraticum haud iurare canem sine fraude uereris,
Immortale odium Nigrino indico, proteruus
Quandoquidem hac cœna conuinam se negat una.
Nunquàm illi posthac impartiar ore salutem.
Non minus hæc grandis lesit me iniuria, quàm si
Diuorum sacras nostrum iugulasset ad aras
Crudelis patrem ferro. non staret ad omne
Imperium ille mihi tanto usque expostus amico?
Tot dubijs cœnis, tot conciliatus Iacchi
Spumantis pateris? Nigrinus dixerit hic mi.
Atqui par non est, nec amicorum, improbius quid

Poſcere inutile, non iraſci, ſi qua recuſet,
Quæ lædant animum, uel noxia corporibus ſint.
Scilicet hoccine tu Dromo duri in parte reponis,
Si uel ad oppiperas quis te inuitarit amicus
Pontificum cœnas? non hercule id adſtruet, ollas
Quiſquis uel Siculas ſummo guſtauerit ore.
Fac here ius ſeruo ſtulto mihi dicere pauca.
Dummodo pauca, agedum, ſi te torpedo, uel ullæ
Morborum peſtes aliæ quaterent male, ferres
Improbius lecto auellis importunus amicus
Illene dicatur, qui nil differret ab hoſte?
Quippe nocere ſtudet, non autem accerſere lauta,
Id quòd amicitiæ uel ſumma in parte fateris.
Contrà, hoſtile, grauas ſtudio aduectare labores.
Accerſit medicum, bene qui cupit eſſe ſodali:
Aßidet ægroto, ſolatur uoce, manúq;
Subleuat, antidoton præſens & porrigit: auram
Vt fugiat triſtem monet ægris exitialem.
Hoc tibi letale eſt, illud (mihi crede) ſalubre:
Interdum Veneri indulge, uel blandus amicis
Liberiore uaces animo, dapibusq; benignis.
Parcendum his rurſum, tua ſi modo ſtamina longum
Produci cupias, dixi, non prorſus aberras
A uero, cur me haud paulo ſapientior exis.
Sic in amicitijs grauiter peccatur ubique.
Hos inter, leuis inſtabiles offenſa coturnos

Quos praué immutat lamnis uersatiliores
Ad uentum expositis omnem, quos Delphica lis, &
Armatos nugis de umbra contendere aselli
Cogit, ut & qui de lana certare caprina
Audent, ac si de patrijs ageretur agellis,
Ridiculam instituunt rixam, est ut stulta libido:
Ostentator opes si iactet inaniter, ut qui
Præ se contemnat reliquos, ceu uilia, Crassus
Mendicabula, Pompeium, qui candidus usquam
Haud ostentat opes, in primis, diues haberi
Romæ nemo potest, extra ipsum, propterea quod
Prouentu agrorum proprio ualeat legionem
Bis senos menses alere unus, sed quia fastu
Prænimio, ut plané domitores orbis, egenos
Contemnit, candor fœdusq; fidemq; reponit
Pompei niueus Crasso populusq; togatus.
Fastidit natura parens tollentia cristas,
Atq; supercilium sæuorum more gigantum:
Suffenus magnum quiddam spirat, simul & se
Venditat inflatus, iactátq; ad sidera dextram.
Mi placeo inuitis superis genióq; sinistro.
Commodus interpres iuris legumq; peritus
Doctorum nulli tribuo: mea uerba Sibyllæ
Sunt folia, & sortes Lycij atq; oracula Phœbi.
Vin' tu iudicio forex oppedere nostro?
A quo qui dißentiat, is sentit nihil: hinc mi

Concilio nomen sapientis, & arbitrium uni
Defertur merito tota mihi perpes in urbe.
Parthenio ista uidens fœlicem exclamat ulyßem,
Quod socijs patulas cera obturauerit aureis,
Sirenum ne cui magici sub pectora cantus
Instillarentur: cor palpitat, & fugit horrens
Parthenio nasutum hominem fastuq; tumentem,
Quem uana inflatum diuexat opinio de se.
Vt sunt dißimiles Thraso, & indole Phædria miti:
Ingenio uanus miles Thraso grandis hiatu
Conuictus regum, suaq; Attica dicta libenter
Commemorat, salsósq; iocos, partósq; labore
In sese transfert alieno sæpe triumphos.
Contrà, Phædria perplacido ingenioq; iacenti
Non tolerat flatus, non sesquipedalia bardi
Verba hominis, quare, pugna & certamẽ utrinq; est.
Pugnat enim natura ferox, quæ cornua tollit
Indole cum placida, melior quam finxerit & mens.
Sum ingenio impense taciturnus, amansq; quietis,
Verbosos odi, uito, ceu monstra, loquaces,
Ne me conficiant: si dicat amicus in aurem
Quæ celanda tacenda sient, ea futilis alter
Qui Pylades dici studeat, si effutiat, istum
E grege amicorum proturbo iure meorum.
Iungatur uates afflatus numine, auaro
Nauanti sacris operam capiti absq; cerebro:
Ille bo-

Ille bonos dulci modulatur arundine uersus,
Intenditq; chelyn, cytharæ chordasq; sonoras
Aptat, ut historiam condat laudatúe poëma.
Tetricus hic spinas, & acumine Chrysippeo
Enodat gryphos, argutaturq́;, cruentas
Ad pugnas crocodilittis depugnat acutis,
Potus parcior, at uerborum prodigus, auri
Plus æquo sitiens, neuus deformis & ater
Corpore in ægregio, & sacrato pectore myste.
Ista quis inuertat, sanctum afflatumq́; poetam
Virtutum exemplar spectabit nobile, noxis
Excepto, nisi quod leuibus, uitijsq; laboret.
Miretur nemo, studium si pectora dispar
Dissuat, & bellum iuge sæuiat inter utrumq;.
Par erat Vtopiæ, non prorsum ignobile fama &
Gratia amicitiæ, nucibus dum & ludere grallis
Atq; in arundine cum paribus natura decorum
Ferret, Apollineas alter decerpere lauros,
Dicendi gnarus, iurisconsultus ad unguem
Tandem euasit & omniscius, qui absoluerat ipsam
Encyclopædian numeris simul omnibus: alter
Otia sectari cœpit, segnisq; ueterno
Maluit intorpere, & somno ducere uitam,
Cecropijs quàm cum laude inuigilare camœnis.
Forte à Musarum studijs ad tecta reuersus
Omniscius, de quo dixi, patriosq; penates,

Aduocat ad cœnam notos,ueteremq; sodalem
Aequæuum:omnes conuolitant,ceu ad putre cadauer
Miluorum gens:automati uenere frequentes
Ad lauta:at uetus hic uitiosa fronte sodalis
Sine supercilio,quod res sibi lautior esset
Structa domi,non gratari digantus,adire
Esse operæpretium duxit malè doctus amicum.
Ergo hanc barbariem ruditas instillat,apertæ
Cum sint Lebetridum nimio candore fenestræ.
Odit enim uulgus bardum quæ ignorat,amátq;
Lactucas similes,& rarius inter eosdem
Eiusdem studij fœdus:si pictor Apellem
Insignem obscurus studio diuexet amaro:&
Zoilus infesta lingua insectetur Homerum.
Inuidet & medicus medico,neq; conuenit inter
Cantorum proceres,modulato musica cantu
Qui doctè resonant,digitis quiq; organa pulsant.
Ecce tibi primas tribuo ingeniose Michaël
Artifices inter(modo si mihi iudicium ullum est)
Omnibus inuitis,quicunq; oppedere tendunt.
Schagius at nunquam fert te sibi præpositum iri,
Quod digitûm cursu præpolleat omnibus unus
Veloci,ut læsi est persuasio stulta cerebri.
Melchius huic rursum forsan concedere culmum
Non latum uolet,ipsum formarit licet olim.
Atq; hoc,quod dico,modo de cantoribus,ipsum

Insa=

Insanis & de forsan cecinisse poetis
Fas fuerit, loquor hic, de his, qui mala carmina cōdūt
Quique suo ingenio donant nimium tribuuntq́,
Ad bellum exacuit, quos buccina grandior, & quos
Calcar ad inuidiam clarorum gloria uatum
Subdat, ut assequier qui non ualet excurrentem,
Ludere si nequeat uel fraude doloúe, precatur
Infortunia, præsentem cum implorat Osirim
Victricem sibi ne præconis uoce coronam
Auferat, ac celeber toto cantetur in orbe.
Vicinus, pretio quas paruo inscripserat ædes
Saturni culus, sum mercatus, quia bellum
Vicinum noti præconis buccina clarum
Intonuit, mihi mancupio traduntur habendæ.
Vt malè dispereat Saturni culus, & alto
Mergatur barathro. me fallit uenditor: ipsum
Depræhendi uanum: uitium præstare tenetur
Iure: malum offendo, furacem, altæq́; quieti
Auscultatorem infestum: cum quo tamen arctum
Percutio fœdus, gradus est qui primus ad unam
Notitiam, effundo illuuiem ecce sedilia iuxta
Nostra, uel ad puteum saperdas proluo uiles
Communem: exoritur lis hinc, meq́; inter & illum.
Gratia dissilit hic, quam non facundia Tulli
Sarciat, aut Brugmannus, quamuis ore disertus.
Rusticus urbanū Corydon cum adamaret Alexin

Effictim, quid amicitiam diuellit? Alexis
Culpandus forſan, niuei cum lactis abundans,
Diues agri, & pecoris Corydon foret, & coleret rus
Sordidum: at æquale his inter ſe concrepuit nil.
Ruſticus umbroſis incondita carmina ſyluis
Non canit, at ſtridet, raucæ de more cicadæ,
Therſite deformior, enormisq; colonus.
Si quæras genus, è bruta tellure repente
Emerſit, qui paſcat oues, olidosq; caprarum
Hircorumq; greges: lentos qui figere ceruos
Viminibusq; caſas, adamet qui habitare ſalignis:
Impexo capite, & barbæ ſquallore ſituq;,
Horrens illuuie immunda tunicæq; togæq;.
Si ſimilis gaudet ſimili, ſi concolor ales
Conuolet alitibus, ſtultè expectauit Alexin
Ruſticus urbanum, cui ſordeat immodice rus
Ruſticæ opes, & lac niuem, cratesq; ſalignæ.
Quas non delicias, quam mundiciemq; paratam,
Quam non luxuriem uideas inuitus in urbe?
Manificas ſplendore domos, & ſtemmata longa
Cenſeri ſerie maiorum atauumq; potentum?
Quis nitor in tunicis lucet, quas purpura, pexis
Veſtiat? & gazas ſpirat formoſis Alexis,
Non, ut paſtor, oues, & opes urbanus agreſtes.
Ille bibit ſamijs, argento diues Alexis.
Huic ſit, cur dirimat ſociatas fœdere dextras

ratia rara, nec inter gnatum & utrumq́; parentem
Germanosq́; fides duret, dulceisq́; sorores.
Quas cædes uacuasq́; domos Romana propago
Conditor imperij? quas Sextus sanguine fratris
Aruntis conspar sit? & utraq; Tullia dispar
Quā fuit ingenio? Oedipodas quæ agitauit Erinnys?
Tantalidasq́;? infestius hos certamen ad atrox
Ut stimulet, quàm quos coniuncti sanguinis ara
Nulla tenet, fatale odium, quod limine læuo
Fudere aduersis crudelia dolia fatis.

Verboso aßideat senio robusta iuuentus.
Increpat, obiurgat, monet, actáq; tempora laudat.
Militiam petij quondam hac ætate, solutus
Non dabam amori operam, sed rem uirtute decusq́;
Et famam inueni: transcendi mœnia primus,
Seruaui ciuem, detraxi hæc hostibus arma.
Hoc opus, hic labor, hoc studium fuit, ista palæstra
Versabat nostram summa cum laude iuuentam.
Verba molesta senum non fert animosa iuuentus:
Congressum odit, & insimulat se mutuus error.

Consimuli stulto sapiens ratione modóq;
Dißidet, infirmo ualidus, taciturnus inepte
Linguaci, immoderatiloquo, insulseq́; loquaci.

Atq; in idem uitium labuntur pronius hi, quos
Coniugium irata coijt Iunone, priusquam
Ingenia inter se, & mores nouere, medimno

Dimi=

Dimidio absumpto nondum salis auspicibus dijs.
Ecce Mycenæi thalamo ducis alite læuo
Tyndaris inseritur ledæum germen, in annos
Dextra fideq; suis tædis & gratia mansit.
At Troia reduci mentem ut mutasset adulter,
In caput Atridæ illusit limphata securim.
Huius item generis tot sunt exempla sinistri,
Flumina in oceanum quot præcipitantur & undæ.
Gignit amicitiam stabilem sola aurea uirtus:
Dissperit ac rursus, quam forma, pecunia quamq;
Glutinat, aut Siculum mensæ, aut luxus Sybaritum.
Hæc sola humani, non est obnoxia fatis.
Casibus aut exposta malis, rebusq; caducis.
Hæc Agamemnonio Pyladen sociauit Oresti:
Hæc Nisum Eurya lo Patroclumq; adiunxit Achilli, &
Quotquot amicorum angusto referuntur in albo,
Vnum quos studium, mens una, & certa uoluntas
Adiungit, quos æqualis fortuna lubentes
Adstringit, nulla hos diuortia fœdere firmo
Seuellunt, docet ut sententia Pythagorea.
Porro interuallum quosdam diuellit amicos,
Lethea emotis repitq; obliuio: sed non
Candor amicitiæ uerus procul excidit, oris
Iis qui longinquis degunt, quod commoda nulla
Percipiant capti pinguis nidore culinæ:
Queis nec aqua in manib⁹, neq; ferueat olla remotis.

Immorta

Immortalis amicitia haud regione locôue
Temporis aut uitio perit, aut ferrugine tristi.
Rebus in incertis certum explorabis amicum:
Reflat ubi aduersis grauior fortuna procellis
Infortunatûm procul aufugit omnis amicus.
Circumagitur uento, ut qui summo uertice filo
Pendeat à tenui, huc torquetur turbine & illuc:
Aut uelut aduolitat sub uernum tempus irundo,
Deuolitatq; eadem cum frigus inhorret & imber.
Non ego commouear uitijs leuioribus unquam
Sanus amicorum, quae dissimulabo, tametsi
Hæc uideam, tolerabo tamen: uiolauero fœdus
Si nimis occipiam mala castigare seuerus,
Atq; oculatior exiero, sed grandia cernens,
Quæ ledunt famam uitæq; pericla minantur,
In discrimen aguntq;, hic si non liber amicum
Increpitem, aut minuam uitiosa, odisse supinus
Dicar, & in plano ad risum posuisse theatro.

FINIS.

